

SŁOWO DAJĘ 2008/2009
Konkurs językowy dla uczniów szkół podstawowych – etap I

Piwoniowe kraje

Czas pracy: 60 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
klasa

Witamy Cię!

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania.

W zadaniach od 1 do 25 wybierz tylko jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem.

Zadanie 26 (otwarte) zapisz starannie w wyznaczonym miejscu. Pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Czesław Miłosz

Przy piwoniach

Piwonie kwitną, białe i różowe,
A w środku każdej, jak w pachnącym dzbanie,
Gromady żuczków prowadzą rozmowę,
Bo kwiat jest dany żuczkom na mieszkanie.

Matka nad klombem z piwoniami staje,
Sięga po jedną i płatki rozchyła,
I długo patrzy w piwoniowe kraje,
Dla których rokiem bywa jedna chwila.

Potem kwiat puszcza i, co sama myśli,
Głośno i dzieciom, i sobie powtarza.
A wiatr kołysze zielonymi liśćmi
I cętki światła biegają po twarzach.

1. Które wyrazy najtrafniej oddają uczucia osoby mówiącej w wierszu?
 - A. zachwyty, wzruszenie;
 - B. smutek, zadziwienie;
 - C. nostalgia, melancholia;
 - D. miłość, tęsknota.
2. W wersie *I cętki światła biegają po twarzach* znajdziesz:
 - A. porównanie,
 - B. wyrazy dźwiękonaśladowcze,
 - C. metaforę,
 - D. personifikację.

3. Z ilu głosek składa się wyraz *piwonie*?
 - A. 4
 - B. 6
 - C. 7
 - D. 5
4. Gdy w wyrazie *mowę* zmienisz głoskę nosową na ustną bezdźwięczną, powstanie słowo:
 - A. mewę,
 - B. głowę,
 - C. sowę,
 - D. mowa.
5. W którym szeregu wyrazy są ułożone alfabetycznie?
 - A. matka, niebo, noc;
 - B. biały, białawy, bielutki;
 - C. stokrotka, róża, piwonia;
 - D. kwiat, kwietnik, kwiatusek.
6. Uzupełnij poprawnie zapis zdania: W ogrodzie nie ma:
 - A. piwoni,
 - B. piwonii,
 - C. piwonji,
 - D. piwoni albo piwonii.
7. Kolor biały z odcieniem różu to:
 - A. biały,
 - B. różowy,
 - C. różowo-biały,
 - D. różowobiały.
8. Która z podanych części mowy nie jest liczebnikiem?
 - A. dwie,
 - B. jedyny,
 - C. siedmioro,
 - D. trzeci.
9. *Klomb z piwoniami* to nie jest:
 - A. gazon w ogrodzie,
 - B. grządka kwiatowa,
 - C. owalna rabata,
 - D. dzban z kwiatami.
10. *Gromady żuczków prowadzą rozmowę*, czyli:
 - A. Kłóćą się.
 - B. Nabierają wody w usta.
 - C. Trzymają język za zębami.
 - D. Urządzają pogawędki.
11. Dokończ poprawnie przysłowie: Póty dzban wodę nosi,
 - A. póki się nie rozbije.
 - B. póki się ucho nie urwie.
 - C. póki go o to prosisz.
 - D. póki nie ma dziury w całym.
12. Wyrazy *różyczka*, *różowy* to:
 - A. synonimy,
 - B. antonimy,
 - C. wyrazy pokrewne,
 - D. homonimy.

13. W jakim czasie występują czasowniki w utworze Czesława Miłosza *Przy piwoniach*?
- A. teraźniejszym,
 - B. przeszłym,
 - C. teraźniejszym i przyszłym,
 - D. teraźniejszym i przeszłym.
14. W zdaniu *Gromady żuczków prowadzą rozmowę* dopełnieniem jest wyraz:
- A. prowadzą,
 - B. gromady,
 - C. rozmowę,
 - D. żuczków.
15. W zdaniu *Kwiat jest dany żuczkom na mieszkanie* orzeczenie to:
- A. dany,
 - B. jest dany,
 - C. jest.
 - D. Żadna z podanych odpowiedzi nie jest poprawna.

Ks. Jan Twardowski
„*O biedronce*”

Biedronka jest jednym z chrząszczy. W Polsce najczęściej spotykamy taką, która ma siedem kropek. Nazywamy ją bożą krówką. Jest jeszcze taka, co ma dwie kropki, ale trudno ją znaleźć, bo biedronka najczęściej ma kropki nie do pary.

Dlaczego mówimy:

Biedroneczko, leć do nieba,
przynieś mi kawałek chleba.

Powiadają, że kiedy biedronka usiądzie na przykład na rękę, na bluzce, na pledzie w czasie wakacji, to przynosi szczęście. Zatrzymana na dłużej nie wróży niczego dobrego. Cieszymy się, że jest, i chcemy, żeby uciekła.

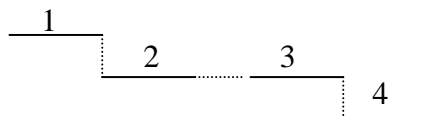
W życiu najlepiej, kiedy jest nam dobrze i źle.

Kiedy jest nam tylko dobrze – to niedobrze.

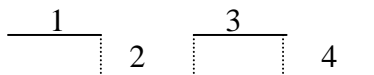
16. *Biedronka jest jednym z chrząszczy*, czyli nieprawdą jest, że:
- A. Biedronka należy do gromady chrząszczy.
 - B. Biedronka jest chrząszczem.
 - C. Każdy chrząszcz jest biedronką.
 - D. Nie każdy chrząszcz jest biedronką.
17. Powiedzenie *być w kropce* oznacza:
- A. nosić okrycie w kropki;
 - B. uczynić coś w sposób dobitny;
 - C. znaleźć się w trudnej sytuacji;
 - D. mieć problemy z interpunkcją.
18. Wskaż same zdrobnienia:
- A. chwila, kropka;
 - B. biedronka, stonka;
 - C. krówka, rączka;
 - D. chrząszcz, odrobina.

19. W zwrocie *nie wróży niczego dobrego* podkreślonego wyrazu nie możesz zastąpić czasownikiem:
- prorokuje,
 - proponuje,
 - przepowiada,
 - prognozuje.
20. W którym szeregu znalazła się niepoprawna forma rzeczownika *ręka*?
- ręce, rękoma, ręki;
 - w ręku, w rękach, w ręce;
 - w ręce, w ręcach, w ręku;
 - ręka, rękami, rąk.
21. W którym wypowiedzeniu ukrył się błąd?
- Przynieś mi kawałek chleba.
 - Dam go tobie, a nie jemu.
 - Jego też chcę poczęstować.
 - Mi też daj kromeczkę.
22. *W życiu najlepiej, kiedy jest nam dobrze i źle.* Podany fragment wiersza mówi o:
- przewadze,
 - równowadze,
 - negacji,
 - dominacji.
23. O kimś, kto natrafia w życiu na wiele trudności, powiesz, że:
- Szuka wiatru w polu.
 - Rzuca słowa na wiatr.
 - Idzie pod wiatr.
 - Jest jak chorągiewka na wietrze.
24. Wskaż prawidłowy wykres zdania: *Cieszymy się, że jest, i chcemy, żeby uciekła.*

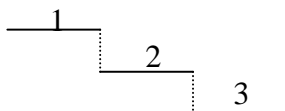
A.

B.

C.

D.

